

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 130 | 12-18 december 2022

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 96 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

13 december: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) deed opnieuw uitspraak over de massale voorlopige hechtenis van rechters en aanklagers na een mislukte staatsgreep in 2016, waarbij Turkije werd veroordeeld in een zaak waarbij 82 rechters en aanklagers betrokken waren. De rechtbank in Straatsburg heeft Turkije veroordeeld tot betaling van 5.000 euro immateriële schadevergoeding aan elke verzoeker. Met deze laatste uitspraak is het aantal rechters en openbare aanklagers van wie de verzoeken door het EHRM in hun zaken tegen Turkije zijn toegewezen, opgelopen tot 929.

15 december: Sümeyye Aydın, de moeder van een kind van 11 maanden oud, werd naar de gevangenis gestuurd in strijd met een wet die uitstel vereist van de uitvoering van gevangenisstraffen voor vrouwen die in de afgelopen anderhalf jaar zijn bevallen. Aydın werd veroordeeld tot zeven jaar en zes maanden

gevangenisstraf wegens vermeende banden met de Gülen-beweging en staat al acht maanden onder huisarrest.

15 december: De politie in Istanbul voert huiszoekingen uit om 26 mensen vast te houden voor het sturen van geld naar hun gevangengenomen familieleden. De arrestanten worden beschuldigd van terrorismefinanciering.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

12 december: De politie in Van kwam tussenbeide in een demonstratie die was georganiseerd om te protesteren tegen de detentieomstandigheden van de gevangengenomen leider van de verboden Koerdische Arbeiderspartij (PKK), waarbij 48 mensen kortstondig werden vastgehouden.

13 december: President Recep Tayyip Erdoğan beval een uitstel van stakingen met 60 dagen in twee staalfabrieken in Kocaeli, daarbij verwijzend naar bezorgdheid over de nationale veiligheid.

13 december: Het Gouverneursbureau van Şırnak vaardigde een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten voor een periode van 7 dagen.

15 december: De politie in Istanbul kwam tussenbeide bij een demonstratie buiten een gerechtsgebouw, waarbij acht mensen kortstondig werden vastgehouden.

15 december: Het Gouverneursbureau van Hakkari vaardigde een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten voor een periode van 15 dagen.

17 december: Het kantoor van de districtsgouverneur van Küçükçekmece in Istanbul verbood een concert georganiseerd door een pro-Koerdische vereniging. De politie kwam tussenbeide bij een protest tegen het verbod, waarbij 26 mensen kortstondig werden vastgehouden.

17 december: De politie in Kocaeli arresteert oppositieactivist Ali Demir omdat hij een politiek spandoek op een viaduct had gehangen.

17 december: De politie in Diyarbakır arresteerde de Koerdische activisten Jiyar Timurtaş en Şerzan Kılıçarslan vanwege een gebeurtenis over de vlag van Koerdistan.

17 december: Het Gouverneursbureau van Kahramanmaraş vaardigde een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten voor een periode van 10 dagen. Het verbod kwam voorafgaand aan een verjaardag van een bloedbad dat plaatsvond in de provincie.

18 december: De politie in Istanbul komt tussenbeide in een protestmars over zieke gevangenen, waarbij 70 mensen worden vastgehouden. De arrestanten werden de volgende dag vrijgelaten.

18 december: De politie in Izmir komt tussenbeide in een protest tegen de gevangenisomstandigheden van de gevangengenomen PKK-leider Abdullah Öcalan, waarbij 42 mensen worden vastgehouden.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

12 december: De politie in Istanbul houdt journalist Çetin Desde vast.

12 december: Aanklagers van Istanbul hebben journalist Mustafa Sönmez aangeklaagd wegens belediging van de president op sociale media.

12 december: Van aanklagers klaagden journalist Oktay Candemir aan vanwege een bericht op sociale media.

14 december: Een rechtbank veroordeelde de burgemeester van Istanbul, Ekrem İmamoğlu, tot twee jaar, zeven maanden en 15 dagen gevangenisstraf op beschuldiging van het beledigen van verkiezingsfunctionarissen in 2019. Als de veroordeling wordt bevestigd, wordt İmamoğlu uitgesloten van de politiek en kan hij niet deelnemen aan verkiezingen.

14 december: De politie in Bitlis houdt journalist Sinan Aygül vast op beschuldiging van het aanzetten tot haat en vijandigheid vanwege zijn berichtgeving over een incident met kindermishandeling in de provincie.

14 december: Het Comité ter bescherming van journalisten (CPJ) meldde dat het aantal gevangene journalisten in Turkije is gestegen van 18 naar 40 in 2022.

15 december: De aanklagers van Istanbul hebben Cihan Kolivar, een vakbondsleider, aangeklaagd op beschuldiging van het beledigen van de natie vanwege zijn opmerkingen in een televisieprogramma.

15 december: Een rechtbank in Istanbul besliste om de toegang tot twee nieuwsberichten en een tweet op een foto te blokkeren waarop aanklager Furkan Okudan samen met leidinggevendenden van de regerende partij werd gezien. Okudan heeft de leiding over een onderzoek naar de oppositieburgemeester van Istanbul, Ekrem İmamoğlu, waardoor hij mogelijk uit de politiek wordt geweerd.

16 december: De aanklagers van Izmir hebben Eren Keskin, een directeur van de Human Rights Association (İHD), aangeklaagd vanwege haar posts op sociale media.

16 december: De politie in Ankara arresteert documentairemaker en journalist Sibel Tekin op beschuldiging van terrorisme. De volgende dag werd Tekin gearresteerd door een rechtbank in Ankara.

16 december: Een rechtbank in Istanbul besliste de toegang te blokkeren tot ten minste drie nieuwsberichten over beschuldigingen dat een rechter genaamd Mehdi Komşul eerder was onderzocht wegens vermeende seksuele intimidatie. Komşul leidde het proces tegen Ekrem İmamoğlu, de oppositieburgemeester van Istanbul die op 14 december een gevangenisstraf kreeg

wegens vermeende belediging van verkiezingsfunctionarissen in 2019.

16 december: Een rechtbank in Ankara oordeelde om de toegang tot ten minste drie nieuwsberichten te blokkeren over beschuldigingen dat ongeveer 30.000 IT-professionals in 2021 naar het buitenland zijn verhuisd.

17 december: De politie in Antalya arresteert negen linkse activisten op beschuldiging van belediging van de president en ambtenaren.

MENSENRECHTENVERDEDIGERS

16 december: De aanklagers van Izmir hebben Eren Keskin, een directeur van de Human Rights Association (İHD), aangeklaagd vanwege haar posts op sociale media.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

13 december: Mary Lawlor, de speciale VN-rapporteur voor mensenrechtenverdedigers, geeft een verklaring af waarin ze haar bezorgdheid uitspreekt over het klaarblijkelijke misbruik van antiterrorismewetgeving om mensenrechtenverdedigers in Turkije aan te vallen.

14 december: Een rechtbank veroordeelde de burgemeester van Istanbul, Ekrem İmamoğlu, tot twee jaar, zeven maanden en 15 dagen gevangenisstraf op beschuldiging van het beledigen van verkiezingsfunctionarissen in 2019. Als de veroordeling wordt bevestigd, wordt İmamoğlu uitgesloten van de politiek en kan hij niet deelnemen aan verkiezingen.

15 december: Een rechtbank in Adana sprak een gevangenisstraf van vijf maanden uit tegen twee gevangenisbewaarders die werden beschuldigd van marteling. De bewakers werden veroordeeld voor het toebrengen van "eenvoudig lichamelijk letsel". Hun straf werd later omgezet in een geldboete.

KOERDISCHE MINDERHEID

13 december: Een rechtbank in Adiyaman veroordeelde de Koerdische politicus Mehmet Varol tot zes jaar, 10 maanden en 15 dagen gevangenisstraf op beschuldiging van terrorisme.

14 december: De politie in Mersin arresteerde negen mensen, onder wie HDP-leidinggevenden, op beschuldiging van terrorisme.

17 december: De politie in Diyarbakır arresteerde de Koerdische activisten Jiyan Timurtaş en Şerzan Kılıçarslan vanwege een gebeurtenis over de vlag van Koerdistan.

17 december: Het kantoor van de districtsgouverneur van Küçükçekmece in Istanbul verbood een concert georganiseerd door een pro-Koerdische vereniging.

18 december: Een politieagent in burger in Istanbul sloeg de Koerdische politicus Ferhat Encü tijdens een handgemeen bij een protest.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

12 december: Een Eskişehir-gevangenis weigert ziekenhuisverwijzing aan de zieke gevangene Devrim Ayık omdat hij weigert een mondonderzoek te ondergaan.

13 december: Uit rapporten bleek dat een Afyon-gevangenis 15 gevangenen vasthield in afdelingen die waren ontworpen voor acht personen, onvoldoende maaltijden aanbod en videogesprekken met gevangenen ontzegde.

16 december: Uit rapporten bleek dat een vrouwengevangenis in Mersin niet voldoende werd verwarmd en dat er onvoldoende warm water voor de gevangenen was.

18 december: De bewakers in een Giresun-gevangenis beschadigden persoonlijke bezittingen van gedetineerden en namen boeken in beslag tijdens een doorzoeking van de afdeling.

FOLTERING EN MISHANDELING

15 december: Een rechtbank in Adana sprak een gevangenisstraf van vijf maanden uit tegen twee gevangenisbewaarders die werden beschuldigd van marteling. De bewakers werden veroordeeld voor het toebrengen van "eenvoudig lichamelijk letsel". Hun straf werd later omgezet in een geldboete.

17 december: De politie in Diyarbakır mishandelde Suphi Orhan en Muhsin Acar tijdens huiszoekingen.

18 december: Een politieagent in burger in Istanbul sloeg de Koerdische politicus Ferhat Encü tijdens een handgemeen bij een protest.